User Journey Map

Versnellingsvraag
Digitaal Portfolio

- Leerling
- Leerkracht
- Aanvullingen na sessie 07-11-2017

Randvoorwaardelijke vraagstukken

Infrastructuur
Hoe kun je één middel creëren waar leerkracht, leerling en ouder in kunnen registreren?

Hoe kun je datastromen afstemmen en automatiseren?

Hoe kun je privacy garanderen zonder protocolcircus?

Onderwijsvernieuwing
Hoe krijg je andere leraren in het team mee in onderwijsontwikkeling?

Wat is de verhouding tussen de verschillende procesfasen?

Inhoudelijk overkoepelende vraagstukken

Levend houden
Hoe kun je het gebruik van een digitaal portfolio levend houden?

Eigenaarschap
In hoeverre kun je leerlingen in de onderbouw meer eigenaarschap geven?

Leren buiten school
Hoe kun je ook het leren buiten school vastleggen?

Variatie
In hoeverre moet het portfolio een bewijsfunctie hebben?

Hoe organiseer je de evaluatie? - Formatief, zelf evaluatie, succescriteria

Hoe ver zoom je in of uit bij de evaluatie? - Als scope een leerjaar of leven-lang-leren

Waarover evalueer je? - Resultaten, trots/activiteiten, welbevinden, welke vakken

Evaluatie en reflectie

Tijdens de evaluatie gaat het erom dat de leerlingen met en van elkaar leren. Soms worden er ook 'leergesprekken' met leerling en leraar georganiseerd. Tijdens dit leergesprek reflecteren leerling en leerkracht samen de voortgang. Zowel leerling als leerkracht evalueren doormiddel van het beantwoorden van vragen. Tijdens het gesprek worden bewijsstukken besproken en in een breder perspectief geplaatst. Op basis daarvan worden nieuwe leerdoelen geformuleerd.

Variatie
Frequentie van gesprekken
Of evaluatiegesprekken met leerlingen plaatsvinden en hoe vaak per jaar hangt af van de school.

Niet-lineare leerlijnen/processen
Hoe breng je niet-lineare leerlijnen/processen in beeld?

voortgang
Hoe kunnen wij ook tijd, motivatie en welzijn bij het behalen van doelen op de leerlijn inzichtelijk maken?

leergesprek
Hoe kunnen wij een echt goed leergesprek voeren?

"Dagelijks aan het einde van de dag zitten mentoren bij elkaar en bespreken wat ze gezien hebben. Hierbij wordt niet elke dag elk kind besproken, maar wel in een cyclus van 2 weken."
- De Verwondering

Oudergesprekken

Oudergesprekken plaats om de voortgang van hun kind te bespreken.

Variatie
Wel of niet met leerling
Naast gewone oudergesprekken worden soms ook gesprekken gevoerd met de leerling erbij die over z'n ontwikkeling en werk kan vertellen.

"Communicatie door drie-hoek-gesprekken tussen kind, leerkracht en ouder wordt erg gewaardeerd."
- De Amstel

Registratie

Elke school wil een vorm van registratie van het leerproces toepassen om persoonlijke voortgang van leerlingen in kaart te brengen. Inzicht hierin is gewenst voor zowel de leerling, de leraar en de ouder, alhoewel de mate van inzicht voor ouders is nog geen consensus over. De wens voor elke school is om de nadruk op het proces te kunnen leggen, en in mindere mate op het (eind)resultaat. Tevens is het de wens om leerlingen zelf hun proces vast te kunnen laten leggen en in welke mate ze een leerdoel beheersen.

Variatie
Vorm van registratie
De manier waarop scholen op dit moment het proces vastleggen is erg verschillend, alhoewel alle scholen dit wel beter willen kunnen doen. Het vastleggen van het proces gebeurd in gevarieerde mate per school en per leerling met notities en/of foto's.

"Hoe kunnen wij het proces beter inzichtelijk maken en daarmee de focus van het product naar het proces verleggen?"
- De Driesprong

voortgang leerlijn
Hoe kunnen wij inzichtelijk maken waar een kind op de leerlijn staat?

zelf registreren/ eigenaarschap
Hoe kunnen wij kinderen zelf laten registreren hoe het ging?

organisatie van notities
Hoe kunnen wij observaties/ aantekeningen makkelijk vindbaar/inzichtelijk maken?

Presentatie

Aan het einde van een cyclus wordt er door leerlingen iets aangeleverd. Naast voortgangsmetingen via toetsen worden er ook dingen gemaakt waardoor het zichtbaar wordt wat leerlingen de afgelopen periode hebben geleerd. Dat laat zien dat de leerlingen de informatie hebben begrepen en zich in het onderwerp verdiept hebben.

"Leren is meer dan een cognitieve ontwikkeling. Via creatieve presentaties kunnen leerlingen ook andere vormen van leren gaan zien."
- De Driesprong

product vs proces focus
Hoe kunnen wij de focus van het product naar het proces verleggen?

Hoe kunnen wij het proces beter inzichtelijk maken?

eigenaarschap
Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat de leerling zich eigenaar voelt van het portfolio?

EVALUATIE — LANGE CYCLUS ca 6 - 8 weken — **VASTLEGGEN PROCES**

reflectie en evaluatiegesprekken tussen leerkracht en kind ← ontwikkelingsvoortgang observeren en les/doelen aanpassen ← registratie per leerlijn/ vaardigheidslijn

KORTE CYCLUS ca 5 schooldagen

leerdoelen stellen gekoppeld aan leerlijn → aan leerdoelen werken door activiteiten te selecteren →

PLANNEN — **KIEZEN** — **WERKEN**

Planning & leerdoelen

Er wordt voor een langere periode (6 tot 8 weken) een planning gemaakt. Er worden leerlijnen, leerdoelen en activiteiten en ook thema's bepaald, gebaseerd op de evaluatie van de vorige periode.

Variatie
Tussen leerling- of leraargestuurd in
Leerlinggestuurd - Er vindt een 'leergesprek' plaats met leraar én leerling en samen bepalen ze nieuwe doelen die aansluiten bij de voortgang van de leerling.

Leraargestuurd - De leraar bepaalt zelf nieuwe doelen en bereid dit voor op drie niveaus.

Vertaling doelensets
Hoe ga je om met verschillende doelensets? Hoe vertaal je die in een persoonlijke leerlijn?

Keuze leerdoelen
Wat voor leerdoelen kun je gebruiken?

Weekplanning

Voor de termijn van één week wordt er steeds een concrete invulling gegeven aan welke doelen leerlingen kunnen werken en wat ze op welk moment kunnen doen. Elk kind heeft zo z'n eigen weekplanning/doelenblad. Wanneer deze weekplanning zichtbaar is voor iedereen weet iedereen ook waar hij/zij aan toe is. De relatie tussen de activiteit en het (kleinere) leerdoel is voor elke school belangrijk, maar het is soms lastig om die relatie duidelijk te maken.

Variatie
Vorm en keuze
De manier waarop de 'weekplanning' wordt vormgegeven verschilt nog per school.

"De leerlingen hebben de doelen uitgeprint op een bladzijde altijd bij de hand."
- De Verwondering

leerdoelen
Hoe kunnen wij leerdoelen in de weekplanning zichtbaar maken?

leerdoel & activiteiten
Hoe kunnen wij kinderen zelf werk laten kiezen per leerdoel?

kwaliteit + inzet
Hoe kunnen wij de focus op inzet en moeite verduidelijken?

"De weekplanning biedt een goed overzicht van alle taken. Zodra het kind klaar is met een weektaak, gaat hij/zij het veld inkleuren."
- De Amstel

Structuur van werken

Elke school werkt met een vaste structuur van het werkproces, bestaande uit verschillende activiteiten. Dit gaat samen met een uitleg/instructie. Instructie kan tijdens de mentorkring en verschillende werkmomenten plaatsvinden. De leraar houdt rekening met de persoonlijke leerlijn van de leerlingen.

Variatie
Werkvariatie
- De opbouw van de structuur
- Momenten van instructie en werken op een dag
- Rol van de leraar

"Voorkennis wordt geactiveerd en tegelijkertijd beginnen de leerlingen ook eigen leervragen te formuleren. Deze fase duurt ca. een week."
- De Verwondering

leerlijn
Hoe kunnen wij leerlijnen en gerelateerde activiteiten inzichtelijk maken?

eigen leerlijn voor iedereen
Hoe kunnen wij ook voor sterkere kinderen een eigen leerlijn mogelijk maken?

zelfstandig werken
Hoe kunnen wij kinderen nog zelfstandiger laten werken?

Zelfstandig- & Samenwerken

Afhankelijk van de instructie kunnen kinderen alleen of samen (in kleine groepen) werken. De aandacht ligt hier vooral bij het proces en het product. De rol van de leerkracht wordt (afhankelijk van de behoeftes van de leerlingen) minder sturend en meer begeleidend..

Variatie
Vrijheid van de leerling
Afhankelijk van de school, het moment en/of de persoonlijke doelen van de leerling verschilt in hoeverre de leerling zelf kiest waar, hoe en met wie hij/zij gaat werken.

"In deze fase komt steeds meer van de leerling naar voren. Leerlingen kunnen hun talenten inbrengen en zelfstandiger werken."
- De Driesprong

"Iedereen kan op eigen niveau en in eigen tijd werken"
- De Amstel

Variatie
In hoeverre speelt de plek waar gewerkt wordt een rol op het gebruik van het portfolio?